

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Cu număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficioase, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200, de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Școala de cântăreți

Zece ani se împlinesc în această primăvară de când răposatul episcop Iosif punea temelie unei noi instituții culturale-bisericești, „școala eparhială de cantori bisericești”.

Evenimentul acesta nu trebuie trecut sub tăcere, dimpotrivă îl subliniem cu toată bucuria, pentru că din cele următoare vom vedea câtă importanță are în viața noastră bisericească o asemenea școală.

Dacă ne ducem cu gândul înapoi la stările economice și financiare de acum zece ani, hotărârea fericitului episcop compare cu adevărat curajoasă, căci criza acută ce începuse să bântue nu era de fel prielnică pentru înfăptuiri noi. Și cu toate acestea, în timp ce Statul făcea inventarierea școalelor și a populației școlare, căutând să reducă numărul instituțiilor de cultură, Biserica noastră de aici, nepăsătoare la asprimea vremii, inaugura crearea aceluiaș așezământ care fu școala de cântăreți.

Cântarea bisericească este aici la noi un factor din cei mai de seamă în menținerea și chiar în sporirea unei ambiante prielnice dezvoltării religiozității și moralității. Nu de astăzi, nici de ieri, ci din vremuri străbune Banatul și-a creiat un renume în ce privește frumusețea cântărilor bisericești ortodoxe. Și pentru că dascălii erau înainte de toate dascăli de strană în semnificația genuină a cuvântului, Biserica s'a bucurat de un prestigiu și pe plan social, față de toată lumea românească și chiar în fața străinilor, cari tocmai din această pricină ne urau numindune șișmateci.

Generațiile dascăliilor confesionali au început să se tot împutineze dela o vreme... În locul lor veniau alți dascăli, necunoscători ai rândurilor noastre, iar strana a ajuns pe seama conducerii

câte unui creștin amator-de cântare bisericească, discipol de-al dascălului bătrân, confesional. Prestigiul stranei a început deci să scadă, cântarea să ia forme diferite dela o biserică la alta.

Iată motivele adânci cari au determinat laudabila hotărâre a unui episcop, chemat să mențină un prestigiu nestirbit deacurmezișul a oricâte adversități. Și așa a luat ființă acum zece ani școala eparhială de cântăreți bisericești, care s'a menținut și a progresat fără niciun sprijin al Statului timp de șapte ani.

Este a se atribui meritul acesta întâiului ei director, protodiaconul Ioan David, fost profesor la Academia noastră teologică și mănunchiului — tare restrâns la început — al profesorilor cari desinteresat și-au dat concursul lor la organizarea și menținerea școlii.

Cei aproape o sută absolvenți ai celor 8 ani de școală nu sunt numai purtătorii în stratele bisericilor a cântării învățate la Caransebeș, căci pe lângă cântare și tipic ei învață și o seamă de alte studii teoretice și practice. Așa: muzica vocală și instrumentală în vederea organizării și conducerii corurilor; isagogia adecă sf. Scriptură și cărțile ei mai de seamă, noțiuni de exigeză, de drept, liturgică, sectologie, istorie bisericească, limba română și elemente de viață și administrație bisericească. Școala formează deci un fel de misionari laici, organe de prim ajutor pentru preoți în conducerea bisericească și administrarea facilă a vieții bisericești.

Stând școala sub directă îndrumare — iar dela pensionarea păr. David sub chiar conducerea secției culturale, — viitori cantori primesc toate elementele necesare în vederea colaborării lor necondiționate cu preotul la organizarea unei intense activități culturale și misionare. Viitorul cantor este înainte de toate un om modest, un creștin devotat și ascultător la porunca preotului.

mai marele său natural. Dela această supunere este condiționat rolul său și reușita acestui rol — care nici nu se poate contepe în afara autorității legale din Biserică. Ducând grija și interesele Bisericii sale, însoțit de încrederea superiorului său local, cantorul devine cel mai de seamă instrument de colaborare în parohie și de misionarism creștin în afara hotarelor înguste ale parohiei. Contactul lor, desigur tot prin mijlocirea preotului, cu secția culturală — care se poate curând transforma în conveniri periodice — stabilește și menține legătura, care înprospătându-se nu aduce decât folos lucrului misionar.

Iată un aspect însemnat al roadei pe care o dă o școală cantorală, care în cazul școlii noastre, este totodată și o școală țărănească de mână întâia. Căci nimic nu este mai important în viața țaranului nostru decât religiozitatea, iar contingentul de 10-20 absolvenți anual este un mare succes din punct de vedere cultural bisericesc pentru viața de mână a șatelor noastre!

Pentru ce să postim?

Pentru că:

1. Postul sufletului este bun păzitor și cinstitor.
2. Postul pe ispite le gonește, spre evlavie îndeamnă, și spre trezire zidește.
3. Postul e maica sănătății. Face trupul celui ce cu el se nevoește, vrednic de cucernicie, fiind dătător și păzitor de feciorie.
4. Postul e pacea caselor.
5. Postul e povățuitor și înțelepciune tinerilor, bătrânilor împodobire, drept însoțitor cu cel ce călătorește.
6. Postul proroci naște, și pe puitorii de lege îi înțelepțește.
7. Postul în războaie e vitejie, fiind armă celor iubitori de neam și lege.
8. Postul a strâns puterea focului, a astupat gura leilor, iar pe Lazăr în sânul lui Avraam l-a sălășluit.
9. Postul nu iubește lumea, nici cele ale ei, nici de rău pomenire nu face.
10. Postul pe rugăciune la Cer o trimete.
11. Postul e calea pocăinții și ziditor al lacrimilor.
12. Postul e căruța cea ducătoare la Cer.

* * *

Deci dar și noi pe dânsul să-l iubim, să fugim de desfătarea îmbuibării, căci: „dacă

mâncările sunt pentru pântece, și pântecile pentru mâncări, Dumnezeu va putrezii și pe unul și pe celălalt 1)“.

Să ne ferim și de beția cea de mult rău aducătoare, căci ea e maica desfrânării, și cei stăpâniți de desfrânare, „ș'au pierdut orice pic de simțire și săvârșesc cu lâcomie orice necurăție 2)“.

Să nu ne veselim cu bețiile și îmbuibările, „că cei ce fac unele ca acestea, nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu 3)“.

Beția pe Domnul nu-l primește și pe Duhul Sfânt alungă.

Deasemenea cei ce pisme și pomeniri de rău grămădesc, măcar deși postesc, sunt asemenea cu cei ce scot apă în vas găurit.

Cade-se nouă tuturor să „lepădăm acum orice răutate, orice vicleșug, orice fel de prefăcătorie, de pizmă și de clevetire“, căci Domnul nu primește nici rugăciunea celui ce face pomenirea de rău asupra fratelui său.

Când postiți nu vă luați o înfățișare posomorâtă, cași fățarnicii cari își smolesc fețele ca să se arate că postesc. Adevărat vă zic că ș'au luat plata“, dela lauda lumii.

Să nu ne îngrijim postind, că îngerii sunt care în fieștecăre biserică, pe cei ce postesc îi scriu, și cunoscut Domnului fac, căruia slava și stăpânirea, să fie în vecii vecilor. Amin.

Cuvântul Sf. Efrem Sirul.
Prelucrare de un student teolog.

Frați de cruce

(Continuare)

Scrietorul acestor șire, nu am văzut din propria-m autopsyie caz de înfrățire, de înfărtățire „prindere de frați de cruce“. Ba mai mult încă, nici nu am nimerit până acm a vorbi personal cu careva, care ar fi văzut el însuși o astfel de înfrățire!

Bănuesc tare, că nu sunt uniforme nici azi, nici odinioară la toți Românii din România și din Diaspora.

Mai vârtos nu se efectuează actul cu asistență bisericască.

Reproduc un caz văzut de prof. Gh. Gh. Arbore din Galați.

„În anul 1872 am văzut eu însumi la București pe doi tineri de condițiune de jos făcându-se frați de cruce astfel: S'au pus jos și după ce și-au pus fiecare câte un picior în

1) I Cor. VI, 13.

2) Efes. IV, 19.

3) Gal. V, 21.

fiare, s'au întrebat reciproc de câte trei ori: vrei tu să-mi fii frate până la moarte? După răspunsul afirmativ din amândouă părțile, tinerii se deslănțuiră și băură un pahar de vin amestecat cu sângele lor ¹⁾“.

Deci act fără intervenție preotească! Vom vedea mai la vale, cum sunt prinderi de frați, și că erau și în trecut fără transfuzie de sânge.

Prima urmă de a se prinde frați de cruce, am afla-o în o baladă dela începutul veacului al XIV-lea „Balaurul“.

E vorba de doi tineri frați de arme. Pe unul dintre ei era să-l mănțe un balaur.

Celalt apoi strigă:

„Nu înghiți pe bietul frate că-ți taiu trupul jumătate“.

Balaurul nu ascultă și își justifică faptul argumentant:

„Ăst copil chiar din pruncie Maica sa mi l'a dat mie.

Că ades îl blestema și-i zicea când îl culca:
Culcă-te, alină-te, șerpele sugă-mi-te“.

În continuare povestea arată, că fratele a scăpat pe camaradul frate, de fiară pe care a ucis-o.

„Apoi mare ²⁾ cât trăiau,
Frați de cruce se numeau
Și balaurii stârpiau“.

G. M. Ionescu crede, că pe vremile vechi, cei cari voiau să se lege frați de cruce, țineau că legământul e „act eminentemente creștin“. Dreptce prinzându-se fărtații se prezentau în biserică și după terminarea serviciului divin public, se îndatorau la altarul Domnului, că în toată viața lor, se vor privi și se vor ajuta ca frați buni și preotul le lua jurământul ambilor înfărtațiți și de încheere îi binecuvântată cetindu-le și o molidvă.

În nici un molitvelnic, nu dăm de o astfel de rugăciune! Pare că preotul o făcea el *ad hoc*, mai adaugând poate și vr'o mică cuvântare, potrivită actului și pentru a-i mări însemnătatea.

Dacă au ieșit din Biserică, se înțepa unul pe altul la mâna dreaptă; apoi sângele scurs, o picătură două — mai mult nu își scurgeau — îl amestecau cu vinul pus în o cească și îl beau îndată aci pe loc amândoi, și se vesceau cu cei cari dintre prietenii mai din scurt asistau acestui ceremonial euhologhial și așa se încheia actul: iuridic, familiar și sacramental; în tenorul căruia acum pactizanții erau priviți în toată forma ca frați de cruce, și așa erau volnici să-și doneze,

să-și testeze, parte, sau întregul avut, ori că numai profitul și posesiunea vremelnică!

Se prindeau ca frați de cruce și în chipul, că după terminarea binecuvântării din partea preotului în biserică, își sugeau reciproc numai sângele, fără de a-l mai îmbina cu vinul, pe care îl gustau curat și se cinsteau cum se zice, cu cei cari erau de față la convențiunea din vorbă. Beau cu toți „aldamașul“ ³⁾.

Cu puțin ceremonial mai redus, se înfăptuia înfrățirea dintre femei! Ci valoarea morală și familistă nu era mai ineficace ca a bărbaților!?

Ele între ele, încă se numeau „surate“, adecă surori de cruce.

Ca peste tot, la Românii noștri, nu dăm de hârtii și de documente mai vechi de secolul al XV-lea, așa și privitor de chestia ce ne preocupă, nu dăm de inscripte ispișoace mai vechi.

Primul e un act latinesc, din Maramureșul lui Dragoș Vodă, redactat la anul mântuirii 1446. Invoirea din vorbă, cum am arătat mai sus, poartă terminul de „frățirea“.

Giula fiul lui Mich (Giula e Iuliu și Mich, Micu așa crede eu) din Șugatag și Petru Gherluș din Săvacia, se legătuiesc pentru întâmplarea, că dacă nu vor fi erezi legiuți atunci toată averea să treacă în proprietatea și posesia neconturbată a celui care din ei doi va avea veac mai lung!

Alt ispișoc din 1467, ne transmite învoiala, ce au contractat în Transilvania, doi nobili Români, înfrățindu-se între sine.

Grula.

(Urmează)

Cosmogonia biblică și teoriile științifice

(Continuare)

De Pr. I. Firca.

Nu se pot totuși nega analogiile de expresiune, simboalele și chiar unele tradiții comune Evreilor și celorlalte popoare semite înrudite și împreunălocuitoare ¹⁾ Asemănarea termenilor amintiți e datorită exclusiv faptului că atât limba ebraică cât și cea chaldeană sunt semitice. Biblicul tehôm și babiloneanul tiâmat derivă din cuvântul original *tiamtu* (tamtu), care înseamnă mare ²⁾. Dar pe când în referatul biblic הַיָּם reprezintă starea primitivă a pământului fluidificat și nediferențiat, ceva inert și supus întru

3) Cuvântul *aldamaș* e și azi în uz în Moldova și Bănat.

În Xronica notarului anonim al regelui unguresc Bela, scrisă latinește; se spune, că cei șapte Duci la însoțirea lor își beură vinul amestecat cu sângele și apoi: „Magnum aldomas fecerunt“.

1) Chan. Et. Magnin, idem.

2) Cf. Dr. G. L. Muntean, op. cit. pp. 7-8.

1) Gh. Gh. Arbore, Noțiuni de Istor. Literaturii Românești. Galați, 1886 pg. 29, nota 19. Cnf. și poz. noastră 7.

2) Nu știu ce însemnează „mărc“. Poate mare timp, mult timp? Arbore ibid. 7, 29 și aici poz. 7.

totul voinței Creatorului unic, *Tiāmat* e personificare a unui principiu feminin activ, cu voință proprie, mamă a zeilor și generatoare a multor monștri, ceea ce conduce la o interpretare dualistă a originii universului, în raport cu zeul modelator *Marduk*, care acționează asupra unei realități date și anterioare lui. Iar deasupra abisului de fluid inert în Geneza biblică e „Duhul lui Dumnezeu care se purta pe deasupra apelor”, Duhul cel de viață făcător de care nu se face nici un fel de mențiune în ciudata teogonie haldaică, plină numai de zei și monștri cari ies din haos, așa că în ultima analiză semnificația acestor două cuvinte apare ca fiind total deosebită.

d) O a doua afirmație a lui *Gunkel* e că cuvântul מְרַחֵם (merachephet = lat. ferebatur, rom. = se purta) din Gen. I 2, arată o lacună între versetele 2 și 3, datorită lăsării la o parte în vremuri mai târzii, a unor elemente mitice păgâne primitive. Corecta interpretare a acestui cuvânt elimină însă orice presupusă lacună, ebraicul merachephet indicând că Dumnezeu încă dela început a înzestrat marea haotică cu potențialitatea dezvoltării ulterioare a tuturor formațiunilor viitoare, căci haosul biblic e supus întru totul voinței creatoare divine, nu există ca un principiu rău aparte ³⁾.

e) Creația firmamentului și separarea apelor de sus de cele de jos din Gen. I. 6-8 ar corespunde după susținătorii aceleiași teorii a împrumutului, cu diviziunea corpului mitologiceii *Tiāmat* a cărui jumătate superioară acoperind cerul a format un fel de firmament conținând apele de sus. Această asemănare nu poate constitui însă un argument categoric în sine căci ea poate fi mai corect și mai logic explicată prin identitatea sau în orice caz asemănarea ideilor proprii popoarelor orientale, atât Iudeii cât și Babilonenii crezând că dincolo de bolta cerească ar fi apele de sus, iar în jurul pământului apele de jos ⁴⁾.

f) Multă analogie mai găsesc aceeași savanți asirologi și panbabiloniști în ordinea creației astrelor, a lunii făcută „pentru a regula zilele”, apoi probabil a animalelor și în fine a omului ⁵⁾.

În ce privește această ordine a creației pe lângă că deocamdată o ipotetică, lipsindu-ne textul care să expună creația vegetală și animală, asemănările existente nu implică numai decât copierea unei versiuni de către alta, ele putând fi pe deplin înțelese și prin judecata identică a minții omenești sănătoase dela temelii lor.

Iar în legătură cu crearea celui dintâi om

și a celei dintâi femei, adică a primei perechi de oameni, nimic nu se găsește în textul asirian al celor 7 tăblițe, care să se asemene cu expunerea biblică. E drept că în alte legende vechi mesopotamiene, omul făcut nu de *Marduk*, creatorul lumii din cele 7 tăblițe, ci de *Ea* e modelat din o bucată de pământ, de acest zeu — numit din această cauză olar — cași în credințele vechilor Egipteni, cari înfățișau pe zeul *Chnoum* dând formă corpului unui om pe roata olarului. Aceste legende ar aminti o trăsătură caracteristică celui de al doilea referat biblic despre creație, cuprins în Gen. II 7, unde se spune că Domnul Dumnezeu a făcut pe om din pământ și a suflat în nările lui suflare de viață și așa s'a făcut omul cu suflet viu ⁶⁾.

(Urmează)

Veniți, să ne rugăm!

Tatăl nostru, dă-ne nouă
Ajutor — înțelepciune,
Vorbe dulci și potrivite,
Să nălțăm o rugăciune:

Ceriule, mărează boltă,
Mână-ți norii tăi de iarnă,
Să se ducă 'n altă lume
Și la noi să nu mai cearnă.

Lasă soarele să iasă,
Ziua 'ntreagă să ncalzească,
Să desghețe iar pământul
Și zăpada s'o topească.

Vânturilor, duhuri bune,
Dați ușor din aripi calde,
Deșteptați și voi natura
Toate 'n soare să se scalde.

Pleacă dragă primăvară
De la Dumnezeu Sfântul,
Vino încet, cu-a tale daruri
Și 'ndulcește-ne pământul.

Iar Tu Doamne arată-Ți fața,
Iartă lumea de greșale
Și ne dăruiește pacea
Cu puterea milei Tale!

Din cartea: „Poezii”, 1920.

G. B.

3) Ibid. p. 8.

4) Cf. Ibid. pp. 8-9; Alb. Condamin, I. c. col. 338.

5) Cf. Alb. Condamin, idem.

6) Ibidem.

RECENZII:**Vasile Netea: Viața și opera lui Gh. Bogdan-Duică.**
București, 1941, pag. 32. Prețul Lei 8.

D-l V. Netea revine într-o broșură viața și opera marelui dascăl și academician Gheorghe Bogdan-Duică. Gh. Bogdan-Duică a fost unul dintre cei mai de seamă istorici ai literaturii române, un erudit, care a ilustrat ani de zile catedra de Istoria Literaturii Române dela Universitatea din Cluj. Personalitatea titanică a făcut ca scrisul și cuvântul său să fie document până'n cele mai mici amănunte, arhivele prăfuite, bibliotecile și cărțile cele mai rare și variate au fost cercetate cu o pasiune deosebită. Era ceva din acea patimă nobilă de a ști totul, de a afla toate — era isplăta spirituală a celor aleși de a limpezi lucrurile și pe a da noul orizonturi vieții culturale românești. Numai cine l-a cunoscut, sau a vorbit, poate să-și dea seamă de gândirea profundă, de disprețul față lucrurile vulgare ce le avea G. Bogdan-Duică. Cărțile, articolele, eseurile critice, făcute de G. Bogdan-Duică erau pline de nouitate. Dela cărțile cele mai neînsemnate până la cele mai valoroase și noul opere ale scriitorilor români și streini, toate erau cetite adnotate și recoltate din belșug. Se poate spune că avea deviza: „Nici o zi pierdută, nici o zi de lene; nici o zi fără gând și fără faptă”. Monografiile sale vor rămâne multă vreme modele de înaltă erudiție, de neîntrecută conștiințiozitate, de zguduitoare credință românească. Cunoștea trecutul cu o precizie uimitoare. Când era mândros, când voia să înfereze vreun potrivit vreo faptă fără rost, scria aspru, dar, usturător, nu cruța și nu voia să cruțe pe nimeni. Născut în Brașov în 1865 dintr'o veche familie românească cu bogate tradiții intelectuale, era al doilea dintre unsprezece frați. Cel mai mare, Ion Bogdan, a fost slavistul cu reputație europeană, fost director al Convorbirilor literare și rector al Univ. din București, Ștefan Bogdan, trăiește și e prof. univ. iar Alex. Bogdan, mort în Galizia la începutul războiului mondial, a fost un intelectual de seamă al Transilvaniei. Clasele primare și liceul l-a făcut la Brașov — de tiner a fost pasionat de poetul Mihail Eminescu. Studiile le-a făcut la Budapesta mai puțin și apoi la Jena unde și-a însușit o temeinică cultură și o metodă severă, analiză extremă. Colaborează la Gazeta Transilvaniei din Brașov, apoi la Tribuna unde arată poezia noului poet Gh. Coșbuc, apoi la „Convorbiri literare”, la „Gazeta Bucovinei” cât timp a stat în Cernăuți, trecând Carpații se așează în București, unde funcționează ca profesor, apoi ca director la liceul Mihai Viteazul. Se ocupă neîntrerupt de critica literară, colaborând la „Viața Românească”, Revista generală a învățământului la Luceafărul și altele. Traduce Pedagogia practică de Dr. A. Mathias. Dăvultă o activitate intensă la Liga Culturală, atacă diferite chestiuni politice și naționale. Atrage atenția publicului românesc asupra pericolului jidovesc în cartea sa nemuritoare: „Românii și Ovreii”. La vârsta de 55 ani Bogdan-Duică, prin unirea Transilvaniei, se reîntoarce în ținutul natal ca profesor al Universității din Cluj. De acum începe activitatea febrilă a lui Gh. Bogdan-Duică, care i-a înscris definitiv numele în istoria culturii noastre. Scoate la lumina zilei figurile mari ale neamului, figuri eroice: Gheorghe Lazăr, Simion Bărnuțiu, Ion Barac și Eftimie Murgu.

Sunt cele mai temeinice monografii istorico-literare pe care le avem noi Românii. Lucrate cu o hărnicie Istovitoare, în ele sunt acumulate atâtea date inedite,

cât mintea lui a putut acumula. În 1921 este ales membru al Academiei Române în locul măestrului său Titu Maiorescu. Publică „Istoria literaturii române moderne: întâii poeți munteni. Cuprinde prima jumătate a veacului al XIX-lea. Gh. Bogdan-Duică era preocupat de: literatură, estetică, filosofie, pedagogie, sociologie, istorie, etnografie, folclor, politică etc.. Folosia metoda comparată. Istoriografia română at recut pe terenul adevărat și științific al cercetării obiective. A editat, transcris și comentat discursul lui Simion Bărnuțiu dela 2/14 Mai depe Câmpia Blajului. Cronicile și recenziile sale publicate în diferite reviste îi comentează aproape pe toți scriitorii vremii. A activat în cadrul Extensiunii Universitare din Cluj, fiind diferite conferințe în orașele Transilvaniei; a luat parte la înființarea și conducerea Frației Ortodoxe Române, a fost membru activ al Astei unde a dezvoltat o activitate febrilă.

D-l V. Netea își încheie interesanta broșură cu cuvintele următoare:

„George Șincai, Gheorghe Bogdan-Duică! Doi răscolitori, în două veacuri, ai sufletului românesc, doi titani, doi vulcani. Două piscuri peste care vremurile trec neputincioase”. Broșura dlui V. Netea e publicată în Biblioteca Cunoștințe Folositoare a dlui Prof. I. Simionescu. E bine să fie citită de generația tineră, care n'a avut fericirea să-l cunoască și să-l asculte pe Gh. Bogdan-Duică. Opera lui rămâne pururea actuală!!

Prof. C. Răducanu.

Dr. IOAN LANCRANJAN asistent la Facultatea de Teologie din București:

Probleme moral-religioase

Buc. 1940. 167 pag. Lei 60.

În volumul pe care îl prezentăm publicului cititor, dl I. Lancranjan a strâns la oaltă rodul spiritual al ostenelelor d-sale, care constă din conferințe și articole publicate în diferite reviste din București.

În acest volum, care se prezintă sub un frumos aspect exterior, autorul ne prezintă un buchet de probleme de ordin moral și religios, care stăruie să se mențină pe primul plan al preocupărilor oamenilor de seamă. Iată câteva din titlurile sub care sunt înfățișate diferitele probleme: Idealul educației creștine, Realismul Sf. Ioan Damaschin, Ideea de filosofie creștină, Sensul creștin al asistenței sociale, Tâlcul dramei de pe Golgota, Problema comunismului, Spiritul filosofiei medicale, Realism tomist, Viața morală și lumea de dincolo, Justificarea binelui, O dispută creștino-filosofică, Ideea religioasă, Realitatea învierii lui Iisus, Pericolul sectelor, Optimism creștin etc..

Azi când preoțimei noastre i se cere să fie tot mai bine pregătită pentru a putea face față chemării înalte pe care o are, este firesc, că ea nu poate nesocoti bătălia de idei, care are loc tocmai pe terenul moral și religios unde este chemată să activeze. În privința aceasta cartea dlui Lancranjan se prezintă ca un aliat prețios, care ne pune în curent cu problemele mai noi, înfățișându-le din punct de vedere creștin. Preoțimea care cu greu poate sta la curent cu ceea ce apare în domeniul teologic și în general al educației, va afla în această carte un prețios ajutor și prin faptul, că autorul ne prezintă sub formă de recenzii critice, o seamă de cărți dintre cele mai reprezentative, atât din scrisul românesc, cât și din scrisul străin.

Răsfoind acest volum constăți, că cu fiecare pagină apar idei noi și probleme noi, așa că cititorul are un real folos pe urma citirii lui. Autorul face parte din generația tânără, posedând o serioasă pregătire teologică, dublată de o pregătire filosofică tot atât de temeinică.

Această pregătire aleasă îi permite să trateze problemele felurite pe care le înfățișează în cartea sa cu deplină conștiință, privindu-le nu numai din latura lor creștină, ci și din punct de vedere filosofic.

Scrisul autorului s'a format în atmosfera dela revista „Țara noastră”, a cărei colaborator apreciată a fost. Atmosfera de înaltă spiritualitate dela acea revistă se simte și în scrisul d-sale. Afirmarea cu tărie a primatului spiritului, trece ca un fir roșu prin scrisul autorului. Un optimism robust, un stil viguros străbătut de căldură, un discernământ în alegerea problemelor puse, o pătrundere critică, o logică strânsă și o fundamentare științifică, iată în câteva cuvinte caracteristica scrisului d-lui Lanțanjan. Aceste, credem că recomandă în deajuns scrisul autorului a cărui carte o prezentăm, fără a mai fi nevoie să mai stăruim asupra ei.

Prof. S. Vlad.

ȘTIRI

I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae a trimis — prin Consiliul nostru eparhial — două pastorale una pentru Florii și cealaltă pentru Sf. Paști. Cele două pastorale s'au și trimis tuturor parohiilor noastre. Sosindu-ne abea eri, cu părere de rău nu am putut publica în foaie pastorala de Florii.

Consistor plenar. Vineri în 11 Aprilie a. c. s'a ținut o ședință a secțiilor unite din Consiliul Eparhial. S'a luat cu bucurie act de împrejurarea că Episcopia noastră pe timpul sedisvacanței este condusă de I. P. S. arhiepiscop și mitropolit Nicolae, deasemenea s'au discutat și alte chestiuni în legătură cu vacantarea scaunului nostru episcopal.

Germania a atacat pe Sârbi. Duminica trecută au început ostilitățile între Germania și Iugoslavia. Armata germană, motorizată a intrat adânc în țara vecină, totașa au deschis Nemții războiul împotriva Greciei, mai bine zis a Englezilor aflați în Grecia. Numai după câteva zile de luptă Salonicul a căzut în mâinile Germaniei, după care o bună parte a armatei grecești s'a predat inamicului.

„Dacia” reapare. Ziarul timișorean care și-a încetat apariția acum 6 luni, a apărut din nou zilele acestea tot sub egida „Astei Bănățene”. Dl prof. Nicolae Ilieșiu care scrie articolul de fond e o garanță că ziarul va continua pe calea bună.

† Căpitanul Corneliu Popescu din administrația militară a trecut la vecinicie zilele acestea în vârstă de 38 de ani. Răposatul s'a bucurat de nume bun în orașul nostru, fiind căsătorit aici. Inmormântarea i s'a făcut

Joi după amiazi de preoții *Isala Suru, Iova Firca, Traian Dobromirescu* ai Caransebeșului, *Ștefan Bololoiu* preot militar și protodiaconul *Teodor Roșca*.

Dumnezeu să odihnească în pace pe robul său adormit, iar pe nemângăiata soție să o întărească în marea ei durere.

Funcționarii de Stat și ai serviciilor de utilitate publică nu se mai pot căsători decât cu femei de origine etnică română. Măsura luată de dl General Antonescu printr'un decret-lege este foarte nimerită căci structura sănătoasă a unui stat atâră foarte mult de coeziunea reprezentanților puterii de stat în primul rând.

Cărți și reviste: Dr. Mateiu: Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă. Neobositul scriitor, astăzi profesor la Academia comercială din Cluj-Brașov se ocupă în noua sa lucrare de 71 pagini de o chestiune gingașe pentru prestigiul Bisericii. Este vorba de omisiunea obligativității cununiei din noul cod civil împotriva prevederilor constituției din Februarie 1938. Espunerea istorico-critică este deosebit de interesantă, mai ales că este tratată de un creștin convins și cu o înaltă competență.

Revista teologică — Sibiu. Numărul pe lunile Martie-Aprilie a. c. cu un bogat material din care remarcăm studiul despre „Comunitarism și comunism”

Prima Cassă de Păstrare din Caransebeș Societate pe Acții Caransebeș în Lichidare

Inscris în registrul bancar No. 7 din 9 XI 1934.
Capital vărsat Lei 5.000.000. Telegram: Primus Telefon 19.
Rezerve 558.589. Cont la Cec No. 89025.

Caransebeș, 5 Aprilie 1941.

Aviz către acționari

În conformitate cu Decret Lege Nr. 811 apărută în Mon. Of. Nr. 71 din 25 Martie 1941, care prevede transformarea acțiunilor la purtător în acțiuni nominative, să înștiințezează pe această cale toți proprietarii și deținătorii sub orice titlu de acțiuni de ale institutului

Prima Cassă de Păstrare din Caransebeș s. p. a. în lichidare
CARANSEBEȘ

că sunt obligați, că cel mai târziu până în ziua de **25 Aprilie 1941** să le depună la sediul băncii din Caransebeș str. Episcop Popasu Nr. 19.

Acțiunile aflate în străinătate, vor fi depuse în termenul prevăzut la Legațiile sau la Consulatele Regale ale României.

Acțiunile neprezentate în termenul prevăzut mai sus trec în patrimoniul Statului.

Prima Cassă de Păstrare din Caransebeș Societate pe Acții în lichidare.

**Prima Casă de Păstrare din Caransebeș Societate pe Acții Caransebeș
In Lichidare**

Capital vărsat Lei 5,000.000 Rezerve Lei 558.589.
Cont la Cec No. 89025. Telefon 19.

Inscris în registrul bancar No. 7 din 9 XI 1934.

Convocare

Domnii acționari ai „Primei Case de Păstrare din Caransebeș Societate pe Acții“ în lichidare sunt invitați la a

64-a Adunare generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș, la 28 Aprilie 1941 orele 11 a. m., în localitățile institutului din Strada Episcop Popasu Nr. 19.

Ordinea zilei:

1. Raportul Lichidatorilor despre mersul lichidării, al Consiliului de Cenzori și prezentarea conturilor de fine de an.
2. Aprobarea Bilanțului și contului de Profit și pierdere și descărcarea Lichidatorilor și al Consiliului de Cenzori de gestiunea lor pe anul 1940.
3. Fixarea remunerației a Consiliului de Cenzori pe anul 1940 conform art. 25 a statutelor.
4. Alegerea Consiliului de Cenzori și supleanțelor.

Dacă în ziua hotărâtă nu se întrunește numărul de acționari și capitalul cerut de lege și statute, adunarea se amână pentru ziua de 6 Mai 1941 ora 11 a. m. în același local, cu aceeași ordine de zi, când se va hotărî oricare ar fi numărul de acționari și partea de capital reprezentată.

Conform art. 28 din statutele institutului: „acționarii cari vrea să ia parte la adunarea generală trebuie să depună acțiunile sale 5 zile înainte de întrunire la casa societății“.

Caransebeș, la 9 Aprilie 1941.

Lichidatorul.

PREȘEDINTELE TRIBUNALULUI CARANSEBEȘ
JUDEȚUL SEVERIN

No. 7610 din 9 Aprilie 1941.

PUBLICAȚIUNE

„DI LUCIAN BRETAN, notar public, permutat din comuna Aradul Nou, Județul Arad, în postul de notar public nou înființat în orașul Orșova, și-a început activitatea pe ziua de 9 Aprilie 1941“.

Președinte,
Lucian Ianculescu

p. Grefier,
V. Miculescu

SE AFLĂ DE VINZARE LA

FABRICA DE

LUMINI

A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi trebuințoasă la diferitele acte religioase: o nunții, prasnice, pomene, cazuri de moarte, parastase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul Bisericii noastre dreptmeritoare. —;

Luminile se pot procura direct sau și prin epitropiile parohiale la

LIBRĂRIA „DIECEZANĂ“ CARANSEBEȘ

Librăria DIECEZANĂ din Caransebeș

și a îmbogățit depozitul de

obiecte și ornate bisericesti

Onoratele Oficii Parohiale sunt rugate a ne acorda toată încrederea, vizitând magazinul nostru.

„MEHADIA“ Casa de Păstrare S. P. A. în Mehadia

CONVOCARE

Domnii acționari ai casei de păstrare „Mehadia“ societate pe acții sunt invitați a participa la a

XXXVI-a adunare generală ordinară

care se va ține la 27 Aprilie 1941, la orele 10 a. m. în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării generale și alegerea a 2 membrii pentru autentificarea procesului verbal.
2. Prezentarea bilanțului, raportul Consiliului de administrație, al Consiliului de cenzori și darea absolutorului pro 1940.
3. Completarea Consiliului de administrație.
4. Alegerea Consiliului de cenzori.
5. Propuneri.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fiecare acționar trebuie să depună la institut până la 24 Aprilie 1941, orele 10 a. m. acția sa dimpreună cu cupoanele.

Consiliul de administrație

Activ	Contul bilanț încheiat la 31 Decembrie 1940		Pasiv
Cassa:			Capital acționar
Salde activ	41.495 09		Fond de rezervă general
Debit. benef. de leg. lichid. dat. agric.	1.178.411		„ creanțe dubioase
Realități:			Rezerva statutară
necesar exec. comerțului de bancă	9.090 50		„ specială
Efecte:			Depuneri spre înct. din țară:
„ contanți	18.160		a) pe termen
Pierd. rezult. din aplic. leg. dat. agric.	27.983		b) blocate
Mobilier	283 50		Diverși creditori
Diverse	88.367	1.303.790 09	Profit
		1.303.790 09	
Conturi de ordine			Conturi de ordine:
Cauțiune statutară	3.000		Dep. de cauțiuni statutare
Ipoteci	1.415.100	1.418.100	Deponeți de ipoteci
		1.418.100	

Debit	Contul Pierdere și Profit încheiat la 31 Decembrie 1940		Credit
Spese diverse	18.098		Provisiuni
Impozite	11.320		Interese scont
Profit	2.376	31.794	Venite diverse
			Chirje
		31.794	

ss Martin Cînceza, director

Mehadia, 31 Decembrie 1940

ss Simion Popescu, cont. aut.

Consiliul de administrație

Grigorie Popescu

Martin Cînceza

Ilie Ion

Ion Trașca (Blaș)

Sămănatul consiliu de cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

ss Nicolae Hiclean,

ss Samuilă Vlăducean,

ss Iosif Tepeșniag.

ss Iosif Rittersporn,

ss Ioan Blidariu